
Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 28. avgust 2010

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Naloge izbirnega tipa****Pravilni odgovori:**

1.	D
2.	B
3.	A
4.	D
5.	B
6.	C
7.	B
8.	B
9.	D
10.	C
11.	A
12.	C

IZPITNA POLA 2**Esejske naloge****1. ESEJ****ZNANJE****Opis delov strukture duševnosti:**

- **ono (id):** vsebuje nagonne in potlačene vsebine (je zbiralnik nagonne energije); deluje po načelu ugodja (teži k zadovoljitvi nagonov tu in takoj) ...,
- **jaz (ego):** se osamosvoji iz onega ob srečevanju z zahtevami realnosti (oblikuje se skozi različne identifikacije); deluje po načelu realnosti (odlaga zadovoljitev nagona) ...,
- **nadjaz (superego):** vsebuje ponotranjene norme in vrednote družbe; kaže se kot občutki krivde (glas vesti); teži k idealnemu ...

OPOMBA: Zadostuje 1 opis posameznega dela strukture duševnosti.

Določitev zavestnosti oziroma nezavednega:

Ono je nezavedni del duševnosti, jaz je (večinoma) zavestni del duševnosti, nadjaz pa je deloma zavestni in deloma nezavedni del.

2. raven:	opisani vsi 3 deli strukture duševnosti, določena njihova zavestnost oziroma nezavedno	4 točke
	opisana 2 dela strukture duševnosti, določena njuna zavestnost oziroma nezavedno	3 točke
1. raven:	opisana 2 dela strukture duševnosti ali opisan 1 del in določena zavestnost oziroma nezavedno zanj ali določena zavestnost oziroma nezavedno za 2 dela strukture	2 točki
	opisan 1 del strukture duševnosti ali določena zavestnost oziroma nezavedno za 1 del strukture	1 točka

RAZUMEVANJE IN UPORABA**Razlaga odnosov med posameznimi deli strukture duševnosti:**

- **ono:** daje energijo za delovanje jaza; je v konfliktu z jazom in nadjazom, ker teži k zadovoljitvi nagonov za vsako ceno ...,
- **jaz:** v konfliktu z onim in nadjazom, ker deluje po načelu realnosti; poskuša zadovoljiti potrebe onega tako, da jih prilagaja realnosti; energijo za delovanje črpa iz onega (odnos med onim in jazom pojasnjuje podoba jezdeca in konja) ...,
- **nadjaz:** nadzoruje jaz in ga kritizira (tudi hvali); v konfliktu z onim in jazom, ker teži k idealnemu (predstavlja stroge zapovedi in prepovedi) ...

4. raven:	razložen odnos med vsemi 3 deli strukture duševnosti	3–4 točke

OPOMBA: Ocena 3 ali 4 točke je odvisna od celovitosti razlage.

3. raven:	razložen odnos med 2 deloma strukture duševnosti	2 točki
	splošna razlaga odnosa med deli strukture duševnosti	1 točka

OPOMBA: Kandidat je ocenjen z 1 točko, če je razlaga dinamičnega odnosa zgolj splošna, npr. med deli strukture duševnosti obstaja konflikt.

INTERPRETACIJA IN VREDNOTENJE

Presoja prednosti Freudove psihoanalitične teorije, npr.:

- proučevanje nezavednih procesov in njihovega pomena v vsakdanjem življenju; pojasnjevanje nezavednih procesov,
- pojasnjevanje (psihoseksualnega) razvoja posameznika v otroštvu,
- velika pojasnjevalna moč (ekonomičnost teorije): z manjšim številom pojmov in načel pojasnjuje različne pojave,
- začetek razumevanja psihičnega izvora duševnih motenj,
- razvoj psihoterapije (psihoanalize) kot psihološke oblike pomoči,
- drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

Presoja pomanjkljivosti Freudove psihoanalitične teorije, npr.:

- precenjevanje vloge nezavednega v posameznikovem življenju,
- pretirani poudarek na zgodnjem razvoju in zanemarjanje kasnejših razvojnih obdobj,
- znanstvena nepreverljivost; teorije ni mogoče ne ovreči ne dokazati,
- uporaba bolj subjektivnih metod in tehnik, npr. študije primerov, analiza sanj,
- psihoanaliza izhaja iz proučevanja nevrotikov (duševnih motenj) in njenih spoznanj ne bi smeli prehitro posploševati na celotno populacijo,
- drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalcev.

6. raven:	presoja 2 prednosti in 2 pomanjkljivosti	4 točke
	presoja 2 prednosti in 1 pomanjkljivosti ali obratno	3 točke
5. raven:	2 presoji	2 točki
	1 presoja	1 točka

OPOMBA: Za celoten esej lahko dobi kandidat **dodatne točke** od 1 do 3 v skladu z merili v Predmetnem izpitnem katalogu 2010, stran 8.

---

 2. ESEJ

ZNANJE**Poimenovanje in opis faz ustvarjalnega procesa:**

- **preparacija** (priprava) – ustvarjalec spoznava problem in zbira podatke o njem;
- **inkubacija** – gradivo, zbrano v fazi priprave, zori; ustvarjalec se s problemom zavestno ne ukvarja; o problemu razmišljamo na nezavedni ravni (latentno mišljenje);
- **iluminacija** (razsvetljenje) – nenadna rešitev problema (temelji na prestrukturiranju problema oz. videnju problema v novi luči); vznikne rešitev, ki jo ustvarjalec doživi kot nenadno in nepričakovano; inspiracija, navdih; vpogled (uvid); aha-doživetje;
- **verifikacija** (preverjanje) rešitve – preverimo ustreznost rešitve po različnih merilih (prevladuje konvergentno mišljenje).

OPOMBA: Zadostuje po 1 opis vsake faze.

2. raven:	poimenovanje in opis vseh 4 faz ustvarjalnega procesa	4 točke
	poimenovanje in opis 3 faz ustvarjalnega procesa	3 točke
1. raven:	poimenovanje in opis 2 faz ustvarjalnega procesa	2 točki
	poimenovanje 2 faz in opis 1 faze ali poimenovanje 3 faz ali opis 2 faz ustvarjalnega procesa	1 točka

RAZUMEVANJE IN UPORABA**Navedba primera lastne izkušnje ustvarjalnega procesa, npr.:**

Za rojstni dan sem dobila šivalni stroj, zato sem se vpisala na tečaj šivanja. Ko smo že pridobili nekaj osnov, nam je inštruktorica naročila, da si do naslednjega srečanja sešijemo nenavaden kos oblačila. Z veseljem sem se lotila dela ...

Opis dogajanja v posameznih fazah ustvarjalnega procesa:

- **preparacija, npr.:**
grem v trgovino z metriskim blagom in iščem primerno blago; listam modne revije; rišem razne kroje oblačil; v mislih si poskušam predstavljati svoj videz v nekaterih nenavadnih hlačah ...
- **inkubacija, npr.:**
neham razmišljati o blagu in o šivanju in se odločim, da grem zvečer s prijatelji v kino; s starši se pogovarjam o načrtih za letošnje poletne počitnice ...
- **iluminacija, npr.:**
ko s prijatelji gledamo film, me ob nekem prizoru naenkrat spreleti misel, da si bom naredila hlače iz polivinila, ki ga imamo doma za pokrivanje posevkov na vrtu; ko se s starši pogovarjamo o prihodnjih počitnicah, naenkrat dobim idejo, da si bom sešila hlače iz starih zaves, ki smo jih doma nameravali zavreči ...
- **verifikacija, npr.:**
preverim, ali je polivinila dovolj za dolge hlače; preverim, ali moram zavese oprati, preden se lotim šivanja ...

OPOMBA: Iz opisov morajo biti razvidne značilnosti dogajanja v posamezni fazi. Za vsako fazo zadostuje 1 opis dogajanja. Če se primer nanaša na konvergentni problem (npr. reševanje matematične naloge), je kandidat ocenjen na 3. ravni.

4. raven:	opisano dogajanje v vseh 4 fazah na lastnem primeru	4 točke
	opisano dogajanje v 3 fazah na lastnem primeru	3 točke
3. raven:	opisano dogajanje v 2 fazah na lastnem primeru	2 točki
	opisano dogajanje v 1 fazi na lastnem primeru	1 točka

INTERPRETACIJA IN VREDNOTENJE

Osebnostne značilnosti, ki lahko pri posamezniku pozitivno vplivajo na ustvarjalnost, z utemeljitvami npr.:

- neodvisnost, avtonomnost, nekonformizem: omogoča samostojnost v mišljenju, oseba si dovoli manjšo oddaljitev od vnaprej določenih pravil in vzorcev mišljenja ...;
- inteligentnost: omogoča lažje, hitrejše in boljše kopičenje gradiva, ki ga ustvarjalni posameznik kombinira na nove načine, prihaja do ustreznih in originalnih idej ...;
- samozaupanje, pozitivna samopodoba: če človek zaupa svojim sposobnostim, ve, da je sposoben rešiti nalogo, ki je pred njim, pomeni mu izziv ...;
- vztrajnost, notranja motivacija: tudi če oseba ne pride takoj do rešitve, zna pogledati na problem z drugega zornega kota in vztrajati pri reševanju problema ...;
- fleksibilnost mišljenja (prožnost): reševalec gradivo na novo organizira, kombinira in interpretira, zaradi česar lahko vidi problem v povsem novi luči ...;
- visoka frustracijska toleranca: v problemski situaciji reševalec dolgo vzdrži pritisk, ki obstaja zaradi nerešenega problema ...;
- druge smiselne utemeljitve po presoji ocenjevalca.

6. raven:	presoja 3 osebnostnih značilnosti z ustreznimi utemeljitvami	4 točke
	presoja 2 osebnostnih značilnosti z ustreznima utemeljitevama	3 točke
5. raven:	presoja 2 osebnostnih značilnosti z 1 utemeljitvijo	2 točki
	presoja 1 osebnostne značilnosti z utemeljitvijo ali presoja 2 osebnostnih značilnosti brez utemeljitev	1 točka

OPOMBA: Za celoten esej lahko dobi kandidat **dodatne točke** od 1 do 3 v skladu z merili v Predmetnem izpitnem katalogu 2010, stran 8.

3. ESEJ

ZNANJE

Opis značilnosti:

- **avtokratsko vodenje:** vodja načrtuje dejavnost; sprejema odločitve; ukazuje; članom deli naloge; komunikacija je enosmerna; člani so podrejeni vodji skupine; vodja neposredno vodi skupino;
- **demokratsko vodenje:** vsi člani skupine sodelujejo pri dejavnostih; vplivajo na odločanje; komunikacija je dvosmerna; vodja spodbuja člane pri delu; jih spodbuja k odločanju; vodja upošteva predloge članov skupine.

2. raven:	3 opisi avtokratskega in 3 opisi demokratskega vodenja	4 točke
	2 opisa avtokratskega in 2 opisa demokratskega vodenja	3 točke
1. raven:	2 opisa avtokratskega in 1 opis demokratskega vodenja ali obratno	2 točki
	1 opis avtokratskega in 1 opis demokratskega vodenja ali 2 opisa enega tipa vodenja	1 točka

RAZUMEVANJE IN UPORABA

Ponazoritvi učiteljevega vodenja razreda:

- **avtokratsko: npr.** učitelj je strog, nepopustljiv; ne zanima se za potrebe učencev; učencem ne da možnosti ali ne dovoli sodelovati pri razrednih odločitvah; med poukom zahteva tišino; grozi in uporablja disciplinske ukrepe ...
- **demokratsko: npr.** spodbuja učence k sodelovanju; trudi se, da je sproščeno ozračje v razredu; spodbuja učenčevo kritično mišljenje; z učenci se pogovori, ko gre za nezaželeno vedenje ...

Opisa učenčevih odzivov glede na tip učiteljevega vodenja:

- **odziv na avtokratsko vodenje: npr.** učenci dosledno upoštevajo navodila; učitelja se bojijo; vedejo se v skladu z učiteljevimi pričakovanji; učenci se upirajo; učenci si ne zaupajo; učenci učitelja prikrito ogovarjajo; so nezadovoljni; so storilnostni, a ne ustvarjalni ...
- **odziv na demokratsko vodenje: npr.** učenci so ustvarjalni; učenci upajo izražati svoje mnenje; razvijajo kritično mišljenje; učenci se z učiteljem dogovarjajo; napake in neuspehe razumejo kot del učnega procesa ...

4. raven:	ponazoritve vodenja in opisi odzivov za oba tipa vodenja	3–4 točke
	OPOMBA: Ocena 3 ali 4 točke je odvisna od kakovosti odgovora.	

3. raven:	ponazoritve vodenja in opisi odzivov za 1 tip vodenja ali ponazoritve vodenja za oba tipa vodenja	2 točki
	ponazoritve vodenja za 1 tip vodenja	1 točka

INTERPRETACIJA IN VREDNOTENJE

Presoja prednosti vsakega od obeh tipov vodenja s **pojasnitvami, npr.:**

avtokratsko vodenje:

- postavljanje meja: v vzgoji otrok je včasih treba postaviti jasno mejo, npr. kaj je dopustno in kaj ne;
- ciljna usmerjenost: omogoča doseganje visokih rezultatov, npr. šport;
- hitrejša organizacija: člani skupine sledijo ukazom, npr. reševanje ponesrečencev;
- nadzor nad situacijo: vodja ima pregled nad celotno situacijo, kar povečuje občutek varnosti, npr. organizacija vojske;
- koncentracija moči: če je vodja karizmatična osebnost, lahko dosega zelo visoke rezultate, kar vpliva na uspešnost celotne skupine, podjetja;
- drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca;

demokratsko vodenje:

- dinamika odnosov v skupini: člani skupine bolj sodelujejo, kar omogoča njeno večjo dinamiko; dopušča se drugačnost, kar razvija večjo strpnost;
- možnost razvijanja sposobnosti, ustvarjalnosti: v skupini lahko vsak izrazi svoje ideje, kar dopušča različnost, avtonomijo;
- prevzemanje odgovornosti: možnost sodelovanja pri odločitvah razvija neko stopnjo odgovornosti glede na razvojno stopnjo;
- zadovoljstvo z delom: člani skupine imajo možnost izkazovanja svojih sposobnosti, kar omogoča razvijanje pozitivne samopodobe, samozavesti;
- spodbuja samostojnost: možnost sodelovanja pri načrtovanju, prevzemanje odgovornosti, omogoča posamezniku razvijanje avtonomne osebnosti;
- drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

6. raven:	2 presoji s pojasnitvama za vsak tip vodenja	4 točke
	2 presoji s pojasnitvama za en tip vodenja in 1 presoja s pojasnitvijo za drug tip vodenja	3 točke
5. raven:	2 presoji s pojasnitvama za en tip vodenja ali 1 presoja s pojasnitvijo za vsak tip vodenja	2 točki
	1 presoja s pojasnitvijo za en tip vodenja	1 točka

OPOMBA: Za celoten esej lahko dobi kandidat **dodatne točke** od 1 do 3 v skladu z merili v Predmetnem izpitem katalogu 2010, stran 8.

IZPITNA POLA 3
Strukturirane naloge

1. NALOGA

A) Poimenovanje intervjuja: strukturirani (standardizirani)

Poimenovanje druge vrste intervjuja: nestrukturirani (nestandardizirani)

Opis nestrukturiranega intervjuja:

Vnaprej je določena le okvirna vsebina. Vprašanja se razlikujejo od primera do primera. Spraševalec vprašanja prilagaja odgovorom in postavlja dodatna vprašanja.

OPOMBA: Odgovor je ustrezen, če vsebuje en opis.

2. raven: 2 poimenovanji in opis 3 točke

1. raven: 2 poimenovanji **ali** poimenovanje in opis 2 točki

1 poimenovanje **ali** opis 1 točka

B) Poimenovanje osnovnih tipov vprašanj:
odprti in zaprti tip vprašanj

Primeri vprašanj, npr.:

- zaprti tip: Kadar je kontrolna naloga ocenjena negativno, sem:
  - a) jezen,
  - b) razočaran,
  - c) žalosten;
- odprti tip: Opiši, kakšna čustva doživljaš, ko čakaš na rezultate mature.

4. raven: poimenovanji obeh tipov in 2 primera 4 točke

poimenovanje obeh tipov in 1 primer **ali** obratno 3 točke

3. raven: poimenovanje 1 tipa in 1 primer **ali** poimenovanji obeh tipov **ali** 2 primera 2 točki

poimenovanje 1 tipa **ali** 1 primer 1 točka

C) Presoja prednosti in pomanjkljivosti intervjuja:**Prednosti intervjuja, npr.:**

- vprašanja postavljamo »iz oči v oči«,
- gre za neposreden stik s spraševancem,
- opazujemo nebesedno komunikacijo,
- spraševalec vprašanja prilagaja situaciji,
- drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

Pomanjkljivosti intervjuja, npr.:

- spraševalec porabi veliko časa,
- spraševalec vpliva na spraševanca,
- težja obdelava podatkov,
- subjektivna razlaga odgovorov,
- drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

6. raven:	presoja 2 prednosti in 2 pomanjkljivosti	4 točke
	presoja 2 prednosti in 1 pomanjkljivosti ali obratno	3 točke
5. raven:	presoja 1 prednosti in 1 pomanjkljivosti	2 točki
	2 presoji	1 točka

---

 2. NALOGA

A) Poimenovanje in opis drugih dveh sestavin čustvene zrelosti:

- **Ustreznost čustev okoliščinam:**
o ustreznosti čustva govorimo, ko vrsta čustva, intenzivnost in način izražanja ustrežata okoliščinam, v katerih se je to čustvo pojavilo; ko je doživljanje in izražanje čustev v skladu s kulturnimi pravili čustvovanja.
- **Raznovrstnost in kompleksnost čustvovanja:**
o pestrosti in kompleksnosti čustvovanja govorimo, ko posameznik doživlja in izraža vsa čustva, pozitivna in negativna, ima razvita tudi številna kompleksna čustva (npr. moralna in socialna) ...

2. raven:	poimenovani in ustrezno opisani obe sestavini čustvene zrelosti	3 točke
1. raven:	poimenovani obe sestavini čustvene zrelosti, 1 opisana ali 1 sestavina čustvene zrelosti poimenovana, obe opisani	2 točki
	poimenovana in opisana 1 sestavina čustvene zrelosti ali poimenovani obe sestavini čustvene zrelosti	1 točka

B) Ponazoritev čustveno zrelega in nezrelega odzivanja v partnerskih odnosih:
Ustreznost čustev okoliščinam, npr:

- **zrelo:** čeprav je mladostnica prizadeta, ko ji fant na zabavi razkrije, da se je zaljubil v drugo dekle, svoja čustva razočaranja prilagodi situaciji in kulturnim pravilom vedenja na zabavi;
- **nezrelo:** mladostnica izraza svojih čustev ne prilagodi situaciji, svoje razočaranje in žalost razlaga vsem znancem, se joka in jim pokvari zabavo.

Raznovrstnost in kompleksnost čustvovanja, npr.:

- **zrelo:** mladostnik, ki je zaradi daljše zveze pričakoval poglobitev intimnosti z dekletom, sprejema njeno omahovanje in jo podpira pri premagovanju njenih strahov glede telesnih stikov. Doživlja raznovrstna čustva obžalovanja, ne odzove se le z enostavnim čustvom jeze ali žalosti;
- **nezrelo:** mladostnik, ki je pričakoval poglobitev intimnosti z dekletom, ta pa ga je odklonila, se odzove z enostavnim čustvom jeze ali žalosti zaradi razpleta, ki ga ni pričakoval, in ne pokaže sočustvovanja s strahovi dekleta.

OPOMBA: Primeri čustveno zrelega in nezrelega odzivanja so lahko ponazorjeni z isto ali podobno situacijo.

Če se navedeni primeri čustveno zrelega in nezrelega odzivanja ne nanašajo na partnerske odnose, se odgovor oceni na nižji ravni.

- 4. raven:** obe značilnosti ponazorjeni s primerom zrelega in nezrelega odzivanja 4 točke
- 1 značilnost ponazorjena s primerom zrelega in nezrelega odzivanja in 3 točke
1 značilnost z 1 primerom odzivanja
- 3. raven:** 1 značilnost ponazorjena s primerom zrelega in nezrelega odzivanja 2 točki
ali obe značilnosti ponazorjeni z 1 primerom odzivanja
- 1 značilnost ponazorjena z 1 primerom odzivanja (splošen opis) 1 točka
- C)** **Presoja pomena posameznih sestavin osebnostne zrelosti za kakovostne medosebne odnose s pojasnitvami, npr.:**
- **čustvena zrelost:**
npr. pri reševanju konfliktov v medosebnih odnosih smo učinkovitejši, če zmoremo uravnati svoja čustva, npr. nadzorovati svojo jezo; ko se nam zdi, da je kdo napravil nekaj nesprejemljivega, ga ne bomo tako burno besedno napadli in prizadeli; hitreje se bomo pomirili ob sporih ...
  - **socialna zrelost:**
npr. če smo sposobni sodelovati z drugimi ljudmi, se dogovarjati, komunicirati in usklajevati, spoštujemo njihovo mnenje in upoštevamo tudi njihove želje, lažje ustvarjamo kakovostne medosebne odnose ...
  - **spoznavna zrelost:**
npr. če smo sposobni dobrega načrtovanja srečanj z drugimi, če si za cilj postavimo vzpostaviti in obdržati dobre medosebne odnose, če imamo razvite interese in nas zanimajo dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo drugi ljudje ..., lažje ustvarjamo kakovostne medosebne odnose.
- 6. raven:** presoja pomena vseh 3 sestavin z ustreznimi pojasnitvami 3–4 točke
- OPOMBA: Ocena 3 ali 4 točke je odvisna od kakovosti pojasnitev.
- 5. raven:** presoja pomena 2 sestavin, 1 pojasnjena 2 točki
- presoja pomena 1 sestavine 1 točka

---

 3. NALOGA

A) Opredelitev učnega stila:

Kombinacija učnih strategij (načinov učenja), ki jih učenec uporablja v večini učnih situacij; učenčev značilni način učenja.

Trditve iz besedila, ki opisujejo vidni učni stil:

Pri razumevanju učne snovi mi dosti pomaga tudi učiteljeva nebesedna komunikacija.

Pogosto razmišljam v podobah.

Pri učenju mi zelo pomaga gradivo: diagrami, tabele, slike, prosojnice.

Pri pouku si poskušam čim več zapisati.

2. raven: opredelitev učnega stila in ugotovljene 3 trditve iz besedila 3 točke

1. raven: opredelitev učnega stila in ugotovljeni 2 trditvi iz besedila 2 točki

opredelitev učnega stila **ali** ugotovljeni 2 trditvi iz besedila 1 točka

B) Poimenovanje učnih stilov: slušni učni stil, kinestetični (gibalni) učni stil**Ponazoritev učenja učenca s slušnim učnim stilom, npr.:**

Pri pouku se veliko nauči s poslušanjem. Pri učenju si pomaga z glasnim branjem učne snovi. Glasno povzema, kar je prebral. Posluša snov s kasete. Ponavlja snov v pogovoru s sošolcem ...

Ponazoritev učenja učenca s kinestetičnim učnim stilom, npr.:

Rad preizkuša stvari, ki se jih uči. Med učenjem se giblje. Rad izvaja eksperimente. Veliko se nauči s terenskim delom ...

4. raven: poimenovana 2 učna stila, 1 učni stil ponazorjen s 3 značilnostmi 4 točke

poimenovana 2 učna stila, 1 učni stil ponazorjen z 2 značilnostma 3 točke

3. raven: poimenovana 2 učna stila, 1 učni stil ponazorjen z 1 značilnostjo **ali** poimenovan 1 učni stil, ponazorjen z 2 značilnostma 2 točki

poimenovan 1 učni stil, ponazorjen z 1 značilnostjo **ali** poimenovana 2 učna stila 1 točka

C) Presoja psiholoških dejavnikov učenja in utemeljitve, npr.:

- **sposobnosti:** sposobnejši učenci bolj razumejo snov; znajo jo logično povezovati; hitreje se naučijo; hitreje prilagodijo svoj način učenja snovi in učiteljevim zahtevam ...
- **motivacija:** bolj motivirani učenci se bolj trudijo; se povsem posvetijo učenju; vztrajajo pri učenju tudi, ko naletijo na težave ...
- **čustva:** dobro razpoloženje ugodno vpliva na učenje, saj smo bolj pozorni na učno snov; bolje si zapomnimo snov, do katere imamo čustveni odnos, v kateri prepoznamo lastno doživljanje; gradivo, ki nas čustveno vznemiri, poveča učinkovitost obdelave informacij ...
- drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca (npr. osebnost, spoznavna struktura, učne strategije).

6. raven: presoja 3 psiholoških dejavnikov z utemeljitvami 3–4 točke

OPOMBA: Ocena 3 ali 4 točke je odvisna od kakovosti utemeljitev.

5. raven: presoja 2 psiholoških dejavnikov, vsak utemeljen 2 točki

presoja 1 psihološkega dejavnika z utemeljitvijo 1 točka
ali presoja 2 psiholoških dejavnikov

---

 4. NALOGA

A) Opredelitev iluzij in halucinacij:

- **iluzije:** zmotne zaznave (razlage) zunanjih dražljajev,
- **halucinacije:** zmotne zaznave brez dražljajske osnove.

Dejavniki, ki lahko povzročijo zmotne zaznave:

izkušnje, močna čustva, potrebe, pričakovanja, specifična razporeditev dražljajev, socialni vplivi, droge, nekateri procesi v organizmu (npr. dehidracija, posebna organska stanja, bolezni ...).

OPOMBA: Pri navajanju dejavnikov ni pomembno, na katero vrsto zmotnih zaznav se nanašajo.

2. raven:	ustrezna opredelitev iluzij in halucinacij ter navedba 2 dejavnikov	3 točke
1. raven:	opredelitev iluzij in halucinacij ali opredelitev 1 vrste zmotnih zaznav z navedbo 1 dejavnika	2 točki
	opredelitev 1 vrste zmotnih zaznav	1 točka

B) Ugotovitev Anžetove zmotne zaznave: iluzija.
Poimenovanje potrebe, ki je povzročila iluzijo:

potreba po počitku, fiziološka (biološka) potreba.

S primerom ponazorjena druga vrsta zmotne zaznave

(primer se mora nanašati na halucinacijo), **npr.:**

Anže je nekaj metrov pred seboj zagledal medveda, se hitro obrnil in začel plezati na najbližje drevo. Pri tem je prijateljema kričal, naj tudi onadva splezata za njim, sicer ju bo medved raztrgal. Prijatelja nista videla nobene živali in prav nič nenavadnega ...

4. raven:	ugotovitev iluzije in potrebe, ki jo je povzročila, ter ustrezna ponazoritev halucinacije s primerom	3–4 točke
	OPOMBA: Ocena 3 ali 4 točke je odvisna od kakovosti ponazoritve primera. Ni treba, da se primer nanaša na situacijo iz naloge.	
3. raven:	ugotovitev iluzije in potrebe, ki jo je povzročila, ali ugotovitev iluzije in ponazoritev halucinacije s primerom	2 točki
	ugotovitev iluzije ali ugotovitev potrebe, ki je povzročila iluzijo, ali ponazoritev halucinacije s primerom	1 točka

- C)**   **Presoja primernih načinov ravnanja z utemeljitvami, npr.:**
- prijatelj bi lahko Anžeta za nekaj časa namestila v sedeči ali ležeči položaj, da bi si nekoliko odpočil, tako bi se mu izboljšalo zaznavanje ...,
  - prijatelj bi Anžetu ponudila tekočino, tako bi mu pomagala omiliti dehidriranost in bi lahko bolj stvarno zaznaval ...,
  - prijatelj bi se z Anžetom pogovarjala, mu dopovedovala, kako daleč so že, tako bi ga preusmerila k pozitivni izkušnji, ga opogumila in vplivala na večjo realnost zaznavanja ...,
  - prijatelj bi Anžeta objela, da bi mu dajala občutek varnosti, oporo, tako bi mu omogočila realno zaznavanje ...,
  - drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

6. raven:	presoja 2 načinov primernega ravnanja z utemeljitvama	4 točke
	presoja 2 načinov primernega ravnanja in 1 utemeljitev	3 točke
5. raven:	presoja 1 načina primernega ravnanja z utemeljitvijo	2 točki
	presoja 1 načina primernega ravnanja	1 točka